

Галушка В.Ю.

аспірант,

Академія державного управління

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Перед розробленням науково-практичних рекомендацій доцільно узагальнити найбільш суттєві проблеми, що існують у чинному державному управлінні та які заважають вдосконаленню тій його частині, що має випереджаючий характер і націлена на формування майбутнього.

Розглянемо такі проблеми відповідно до напрямів, що визначають спрямованість державного управління на майбутнє.

За напрямом «реформування суспільних сфер, галузей, територій, різноманітних відносин» до поля проблемності слід віднести: непослідовність реформ; безсистемність; неврахування всіх важливих стартових умов; започаткування в умовах нестабільності політичної та адміністративної влади; непідготовленість фахівців до їх проведення; непідкріпленість реформ іншими ресурсами тощо.

За напрямом «реформування систем державного управління та місцевого самоврядування» до поля проблемності, окрім вищезазначеного, слід віднести: недостатню оперативність прийняття реформаторських управлінських рішень; низька оперативність реагування на загострення ситуації, що виникають під час реалізації реформаторських управлінських рішень; повна або часткова втрата контролю за об'єктом державного управління; неможливість досягнення запланованих результатів; надмірні витрати на їх досягнення тощо.

За напрямом «стратегічного планування розвитку держави та її суспільних сфер, галузей, територій, різноманітних відносин» до поля проблемності слід віднести: непрофесійне або поверхневе проведення SWOT-аналізу; відсутність досвіду розроблення та реалізації стратегічного планування; невідповідність стратегій розвитку держави, її суспільних сфер, галузей, територій, різноманітних відносин та стратегій розвитку державного управління; часте незавершення реалізації стратегій розвитку у повному або достатньо повному обсязі; не проведення громадських обговорень стратегій; відсутність періодичної актуалізацій стратегій; відсутність стратегії розвитку державної інвестиційної політики тощо.

За напрямом «програмування діяльності уряду» до поля проблемності слід віднести: відсутність унормованих системних і структурних вимог до розробки та представлення програм діяльності уряду; часто спостерігається суттєва різниця між задуманого у програмах діяльності уряду, і того, що ним реалізоване у житті.

За напрямом «програмування розвитку суспільних сфер, галузей, територій, різноманітних відносин» до поля проблемності слід віднести: не є внормованою обумовленість програм розвитку прийнятими стратегіями розвитку; систематичне порушення встановлених обсягів фінансування таких

програм; можливість порушення прямого зв'язку такого програмування з регіональними програмами розвитку;

За напрямом «державного цільового програмування» до поля проблемності слід віднести: порушення уніфікації програмно-цільових програм у частині їх прийняття, оскільки одні з них приймаються Законами України, а інші – постановами уряду; систематичне порушення фінансування таких програм у встановлених обсягах; обов'язкова реалізація в таких програмах саме пріоритетних напрямів розвитку; випадки дострокового припинення виконання таких програм; суттєве скорочення таких програм в останні роки.

За напрямом «антикризового управління» до поля проблемності слід віднести [1]: недостатня відповідальність політичної влади за розробку та реалізацію антикризової політики; недотримання постійності дії такого управління на державному рівні; відсутність чітких пріоритетів антикризового управління в умовах обмежених ресурсів держави; таке управління немає комплексного системного характеру по всіх рівнях державного управління; відбувається порушення узгодженості позицій та дій системи публічного управління та політичних сил щодо подолання кризових явищ; побудова системи антикризового управління на застарілих засадах і технологіях тощо.

За напрямом «ресурсного забезпечення державного управління» до поля проблемності слід віднести: обмеженість та не гарантованість фінансового забезпечення реалізації механізмів державного управління; недостатній рівень підготовки персоналу до роботи в умовах випереджаючого державного управління; погіршення матеріально-технічного забезпечення органів державної влади, особливо на місцевому рівні; збереження високого рівня застосування інформаційних технологій в управлінській праці; невмотивованість управлінської праці, особливо на регіональному та місцевому рівнях; порівняно низький рівень управлінської адміністративної та технологічної культури; велика плінність кадрів в органах державного управління та в органах місцевого самоврядування.

За напрямом «нормативно-правового забезпечення державного управління» до поля проблемності слід віднести: декларативний характер частки прийнятих документів; неможливість реалізації певних положень нормативно-правових актів з багатьох причин, деякі з них зазначені вище;

масовий правовий нігілізм; невідповідність їх реалізації ресурсним наявним можливостям держави; відсутність актуалізації таких довгострокових документів, як стратегії, дорожні карти, цільові програми, що затверджені законами; порушення принципу гармонізації вітчизняного законодавства на внутрішньому (внутрідержавному), так і на зовнішньому (міжнародному) рівнях державного управління тощо.

Виділення проблем дозволяє перейти до визначення заходів щодо вдосконалення випереджаючого управління в Україні.

Першою рекомендацією є заклик до вироблення дієвих заходів з вирішення всіх зазначених вище проблем, що заважають розвитку випереджаючого державного управління на сучасному етапі суспільного розвитку.

Другою рекомендацією є розгляд антикорупційного управління як важливої частки антикризового управління з усіма притаманними останньому підходами, методами та механізмами..

Серед інших рекомендацій органам державної влади пропонуємо такі засоби, як: національні проекти, державну політику, середньострокові прогнози розвитку, стратегічне планування, державні цільові програми, підготовку персоналу до роботи в нових умовах та з новими засобами управління.

В основу базових уявлень про сучасне випереджаюче управління доцільно покласти таку систему принципів: розуміння необхідності тісної взаємодії наукової думки та управлінської практики; корпоративне мислення;

стратегічне мислення; відповідальність за результати; креативність (26%); відкритість і сприйнятливість до нових джерел та ресурсів управління; інноваційність мислення та дій.

Для оцінювання державного управління на предмет його характеристики як випереджаючого нами запропоновано певну систему індикаторів та з'ясувати, чи досягається внаслідок його застосування: підвищення стабільності розвитку суспільства; зростання участі громадянського суспільства в управлінні державою; скорочення та пом'якшення соціально-економічних кризових явищ; збільшення та покращення адміністративних послуг; макроекономічне зростання; використання нових засобів управління; розвиток людського потенціалу; підвищення інституційної спроможності розвитку; зростання ефективності соціальних інститутів; прискорення переходу на нові технологічні уклади та платформи.

До перспективних напрямів вдосконалення випереджаючого державного управління віднесено такі: розвиток взаємодії інститутів держави, бізнесу та громадянського суспільства; застосування нових засобів випереджаючого управління; виділення та розвиток найбільш ефективних методів такого управління; розвиток його теорії та методології; вдосконалення і розвиток інтегрованої системи такого управління; віднесення такого управління до основоположних функцій держави; сприяння міждержавному обміну успішним досвідом такого управління.

В основу випереджаючого державного управління необхідно поставити переведення його на інноваційну основу, як найважливіший принцип успішного розвитку держави.

Перспективними напрямами вдосконалення випереджаючого державного управління слід вважати: розвиток взаємодії інститутів держави, бізнесу та громадянського суспільства; застосування нових засобів випереджаючого управління; виділення та розвиток найбільш ефективних методів такого управління; розвиток його теорії та методології; вдосконалення і розвиток інтегрованої системи такого управління; віднесення такого управління до основоположних функцій держави; сприяння міждержавному обміну успішним досвідом такого управління.

В основу випереджаючого державного управління необхідно поставити переведення його на інноваційну основу, як найважливіший принцип успішного розвитку держави

Список використаних джерел:

1. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування: Навчальний посібник / – К.: КНУКіМ, 2016. – 167 с.

Криштанович М.Ф.

*кандидат наук з державного управління, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»*

РОЛЬ ОВС В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Успішне функціонування системи національної безпеки залежить від чіткого розподілу компетенцій органів (суб'єктів), які входять до цієї системи. Зазначимо, що основною функцією розподілу компетенції є відповідність функціонування суспільних відносин. Тобто, згідно з Конституцією України [1], відповідні органи й організації повинні були забезпечувати безпеку в політичній, економічній, соціальній сферах у процесі реалізації інтересів держави та суспільства.

Президент України, який є гарантом безпеки й оборони країни здійснює керівництво державними органами які гарантують національну безпеку. Він головує в Раді національної безпеки й оборони країни; разом з Верховною Радою вибудовує дорожню карту гарантування національної безпеки; згідно з законодавством приймає ефективні рішення, що забезпечують гарантування національної безпеки в рамках компетенції; координує та контролює роботу державних органів для забезпечення національної безпеки; раз на рік звітує у Верховній Раді про забезпечення національної безпеки України [2].

Кабінет Міністрів України як один із органів виконавчої влади, який несе відповідальність перед Президентом України, підзвітний і підконтрольний Верховній Раді, приймає рішення щодо забезпечення національної безпеки України, свобод і прав громадянина; боротьби з злочинністю та охорони громадського порядку [3].

Важливу роль відведено органам внутрішніх справ України а саме, пошуку та протидії конкретним загрозам національній безпеці, що абсорбують з порушення громадського порядку, встановлення у цьому процесі місця та ролі ОВС України. Тому робота даних органів полягає в гарантуванні безпеки громадян, суспільства та держави.

Діяльність ОВС у галузі забезпечення національної безпеки носить важкий характер [4]. Вони не виконують ролі спеціальних органів безпосереднього гарантування належного рівня національної безпеки (як СБУ чи Національна гвардія), але у їхні функції входять виконання протидії спектру загроз щодо національної безпеки держави, оскільки національні інтереси виступають як об'єкт їх захисту. Галузь забезпечення національної безпеки ОВС України охоплює такі групи суспільних відносин, як боротьба зі злочинністю;